

[Poul Hansen (Kalundborg).]

sin forbavelse derover på eet punkt. Jeg vil gerne udtale min forbavelse på et andet punkt. Det ligger således, forstod jeg, at det ærede medlem ønskede forslaget forelagt, for at vi kunne behandle det i et udvalg, og at det altså også skulle have været behandlet i et udvalg, hvis det var kommet tidligere. Det er ikke mit indtryk, at man bør søge at få flere forslag frem til udvalgsbehandling end nødvendigt. Jeg har en fornemmelse af, at dette tings medlemmer i forvejen har tilstrækkeligt at gøre med at overkomme det udvalgsarbejde, der er, og jeg synes derfor ikke, det vil være rimeligt at få mere i udvalg end nødvendigt.

Formanden: Det ærede medlem hr. Harald Petersen har ordet for en kort bemærkning.

Harald Petersen: Jeg takker den højtærede forsvarsminister for de oplysninger, han fremsatte om det budget, man i de kommende år må arbejde med vedrørende de samlede udgifter til brigaden. De godtgjorde rigtigheden af den betragtning, jeg før fremførte, at man altså ikke kan vente procentvis en reduktion i de samlede udgifter, der svarer til besættelsesstyrkernes talmæssige reduktion efter den nye overenskomst.

Jeg vil gerne gøre en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard uden iøvrigt at optage nogen større diskussion om hele dette forhold. Det ærede medlem omtalte også udgiftsberegningen og pegede her på, hvilket også er sket tidligere under disse diskussioner, at egentlig burde man give et tillæg for hele det produktionsmæssige og samfundsmæssige tab, der fremkommer ved, at vort produktionsliv unddrages den arbejdskraft, der er bundet ved brigaden og iøvrigt også ved de almindelige militære indkaldelser. Selve dette synspunkt kan man ud fra statistiske grundsætninger naturligvis meget vel hævde og også begrunde, men vanskeligheden består deri, at dette princip ikke konsekvent kan gennemføres overfor samtlige offentlige budgetter, hvor der også kunne blive tale om en belastning med udgifter af tilsvarende karakter. Det er vel også det, der er forklaringen på, at man aldrig tidligere under nogen anden regering har prøvet at praktisere dette beregningssystem, heller ikke i perioder, hvor man har haft radikale forsvarsministre. Hvis man f. eks. under afdøde dr. Munchs ledelse af de militære ministerier i perioden 1913—20 til de overordentlig store mili-

tærudgifter, der dengang blev udredet direkte på grund af de store indkaldelser til sikringsstyrken under den første verdenskrig, ville have lagt produktionstabet i denne periode på grund af, at de mange tusinde var indkaldt år ud og år ind gennem 4 år, ville det radikale militærbudget fra disse år have betegnet alle tiders rekord. Rent praktisk er der derfor næppe nogen anden farbar vej end at følge gængs praksis i dette som i alle andre forhold. Desuden kan det jo være tvivl underkastet, om det ikke i hvert fald i de overgangsår, vi har været inde i her i landet, ville have været nødvendigt at bevare så nogenlunde den samme indkaldte styrke, uanset om den nu har været kasereret nord eller syd for grænsen. Jeg ser i hvert fald således på det, at den personelle uddannelse af vort unge mandskab som grundlag for genopbygningen af vort forsvar er et mål i sig selv i de vanskelige og urolige tider, vor verden gennemlever.

Ole Bjørn Kraft: Jeg tror ikke, det er nødvendigt med nogen lang diskussion.

Til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vil jeg gerne sige, at jeg selvfølgelig principielt ikke ønsker danske styrker i udlandet, men når vi som en naturlig konsekvens af den stilling, vi kom til at indtage under besættelsen og ved befrielsen har påtaget os den forpligtelse at holde en besættelsesstyrke i Tyskland, er det mit og mit partis standpunkt, at så bør man ikke reducere den så stærkt, at man kunne spørge, om det var mere end en ren og skær symbolsk handling, der var tale om.

Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen er der ikke mange bemærkninger at gøre, alene ud fra den kendsgerning, at han nu i debatten inddrager Atlantpagten, som ikke har noget som helst at gøre med den beslutning, der her træffes, som jo er resultat af en overenskomst, der blev afsluttet med den britiske regering, længe før der overhovedet var tale om, at Danmark skulle tiltræde en Atlantpagt.

Jeg takker den højtærede forsvarsminister for hans udtalelser om beredskabsstyrken her i landet, som jeg opfatter på den måde, at hjemkaldelsen af denne del af brigaden ikke vil betyde en reduktion af det antal, som derved bliver til rådighed for vor beredskabsstyrke. Blot for en ordens skyld vil jeg gerne spørge ministeren: Denne hjemkaldelse af en stor del af brigaden betyder vel ikke nogen reduktion af det materiel, som landet gennem brigadens oprettelse er kommet i besiddelse af?